

Noordelijke ziekenhuizen kampen steeds vaker met een tekort aan personeel: vroeger duurde het twee maanden, nu vaak vier voordat een vacature is vervuld

Fryslân en de rest van Noord-Nederland staan aan de vooravond van een groot tekort aan zorgpersoneel. Dat constateert Annouk Koppelman, manager Mens & Organisatie bij ziekenhuis Nij Smellinghe in Drachten.

*Ic-verpleegkundige Janka de Vries aan het werk op de intense care van ziekenhuis Nij Smellinghe in Drachten.
Foto: Jilmer Postma*

Ate Hoekstra • 22 februari 2022, 19:52 • [Regio](#)

Koppelman is nauw betrokken bij Zorg voor het Noorden, een samenwerkingsverband waarin negen noordelijke ziekenhuizen en drie ambulancediensten de krachten bundelen om voldoende personeel te vinden. „Het duurt steeds langer om een vacature te vervullen. In het verleden duurde dat gemiddeld twee maanden. Nu zijn er al snel vier maanden voorbij voordat een vacature is vervuld”, vertelt Koppelman.

Bij Zorg voor het Noorden staan momenteel ruim 170 vacatures open. Dat zijn banen bij alle ziekenhuizen in Fryslân, Groningen en Drenthe en bij drie ambulancediensten. Koppelman: „Het is met name moeilijk om mensen te vinden voor de schaarse beroepen, zoals kinderverpleegkundige, IC-verpleegkundige en operatieassistent. Dat werd een paar jaar geleden al duidelijk, maar nu zitten we echt in de krapte.”

Tekort gaat verdubbelen

Landelijk gaan al langere tijd alarmbellen af over de krapte in de zorg. De Sociaal Economische Raad concludeerde bijna twee jaar geleden al dat er een groot personeelstekort aan zit te komen.

Die conclusie werd afgelopen maand bevestigd door onderzoek van ABF Research in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

ABF verwacht in 2031 een tekort van 135.000 zorgmedewerkers. In de ziekenhuizen gaat het om een tekort van 24.400 mensen. Dat is meer dan een verdubbeling van het gebrek aan personeel waarmee de ziekenhuizen vorig jaar werden geconfronteerd. Nog grotere problemen ontstaan volgens ABF bij de verpleeg- en verzorgingshuizen, waar in 2031 51.900 werknemers te weinig zijn.

De schaarste ontstaat door een combinatie van factoren. Zo is een kwart van de zorgmedewerkers momenteel 55 jaar of ouder. Velen van hen gaan de komende tien jaar met pensioen, verwacht ABF. Tegelijkertijd groeit de vraag naar zorg, als gevolg van de vergrijzing.

In de ziekenhuizen maken de tekorten het nu al lastig om op sommige dagen voldoende personeel in te kunnen roosteren. Soms betekent dit dat een medewerker die verlof heeft, wordt gevraagd toch te komen werken, zegt Koppelman. „Maar zo werken we onszelf klem.”

Neemt het personeelstekort verder toe, dan kan dat er volgens haar toe leiden dat patiënten in de toekomst worden overgebracht naar een naburig ziekenhuis dat op de bewuste afdeling wel voldoende mankracht heeft of dat er zzp'ers worden ingehuurd. Dat zou extra kosten betekenen.

Meer opleidingsplekken

Met de nog grotere, verwachte, personeelstekorten zal er hoe dan ook meer moeten gebeuren, aldus Koppelman. Volgens haar is het niet zo dat er niemand meer in de zorg wil werken. Integendeel. „De belangstelling is er wel, maar mensen zien er toch vaak wat tegenop om in de zorg te werken, bijvoorbeeld omdat ze een te hoge werkdruk verwachten. Je moet ze dus nieuwsgierig zien te maken.”

Zorg voor het Noorden speelde daar de afgelopen jaren op in door meer opleidingsplekken te creëren en opleidingen aan te bieden voor anesthesiemedewerkers, operatieassistenten en medewerkers operatieve zorg. Omdat er in de ziekenhuizen nu nog een tekort is aan stagemogelijkheden, is bovendien afgesproken dat er ieder jaar tien procent extra stageplekken bijkomen voor reguliere verpleegkundigen. Koppelman: „En we zien bij stages veel mensen uitvallen, bijvoorbeeld omdat ze de werkdruk te hoog vinden. We moeten meer doen om hen te begeleiden en aan boord te houden.”

Meer maatwerk is sowieso nodig om mensen te behouden, zegt de personeelsmanager. „We zien bijvoorbeeld ook dat ouder personeel het vaak moeilijk vindt om avond- en nachtdiensten te blijven draaien. Maar we willen hen wel behouden, dus moeten we actiever kijken of we hen iets anders kunnen bieden.”

Soms zit de oplossing in een duobaan, weten ze bij Zorg voor het Noorden. Zo zijn er verpleegkundigen die een halfjaar op de intensive care werken en vervolgens een halfjaar op de ambulance. „Zij zeggen dat ze het door die afwisseling beter volhouden”, aldus Koppelman.

Groot tekort in verpleeghuizen

De personeelstekorten beperken zich niet tot de ziekenhuizen. Bij de verpleeg- en verzorgingshuizen zal het tekort aan mensen in 2031 zijn opgelopen tot bijna 52.000, verwacht ABF Research.

Bij Kwadrant Groep, een van de grootste instellingen voor ouderenzorg in Fryslân, kijkt men daarom momenteel naar het anders organiseren van de zorg, zegt woordvoerder Paul Schuringa.

Bijvoorbeeld door meer zorgtechnologie in te zetten of zorgpersoneel te ontlasten door bepaalde taken onder te brengen bij lager geschoolde medewerkers, aldus Schuringa.

Noorderbreedte, een andere grote Friese speler in de ouderenzorg, herkent de problematiek eveneens. Daar zoekt men de oplossing onder meer in het aanbieden van praktijklerplaatsen aan statushouders. Noorderbreedte sluit bovendien niet uit dat er in toekomst wordt overwogen 'zorgmedewerkers uit het buitenland aan te trekken', zegt woordvoerder Lotte Stienstra.

Ondertussen blijft de druk groot. Want de zorg moet doorgaan, zegt Koppelman van Nij Smellinghe. „Wij hebben een zorgplicht. We kunnen niet een afdeling dichtgooien omdat we te weinig mensen hebben. We moeten kijken naar andere oplossingen.”